

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Cirkulärnr: 2005:94
Diariernr: 2005/2335
Handläggare: Josephine Lindgren
Irene Lindström
Avdelning: Vård och Omsorg
Sektion/Enhet: Sektionen för vård och socialtjänst
Datum: 2005-10-24
Mottagare: Kommunstyrelsen
Äldreomsorg
Landstingsstyrelsen
Rubrik: Aktuellt om äldreomsorgen år 2005
Ersätter: 2004:76
Bilagor: Aktuellt om äldreomsorgen år 2005

CIRKULÄR 2005:94

2005-10-24

Avd Vård och Omsorg
Sektionen för vård och socialtjänst
Josephine Lindgren
Irene Lindström

Kommunstyrelsen
Äldreomsorg
Landstingsstyrelsen

Aktuellt om äldreomsorgen år 2005

Årets *Aktuellt om äldreomsorgen* är klar. Det är femte året i rad som vi ger en aktuell bild av äldreomsorgen i Sverige genom att redovisa statistik om kommunernas och landstingens stöd till äldre. Vi presenterar också statistik om personalsituationen inom vård och omsorg i kommunerna. Vidare redovisas kommunernas kostnader för äldreomsorgen totalt och i genomsnitt per vårdtagare. Avslutningsvis ger vi en kortfattad bild av läget i EU-länderna.

Ökning av antalet äldre

Antalet och andelen äldre i befolkningen kommer att öka de närmaste decennierna. De närmaste tio åren är det främst pensionärer i åldern 65-75 år som ökar – cirka 327 000 personer. Från omkring 2020-2040 kommer 40-talisterna upp i 80-årsåldern och kommer att ha behov av vård och omsorg. Samtidigt börjar 60-talisterna att gå i pension och andelen förvärvsarbetande kommer att minska. De närmaste 10-15 åren finns utrymme för planering av denna förändring.

Generella insatser

Merparten av de äldre klarar sig själva långt upp i åren. Men de allra flesta behöver vård och omsorg den sista tiden i livet. En fråga som tas upp i inledningen av skriften är om fokus bör flyttas från det individuella perspektivet till det generella. Vilka uppgifter är samhället bäst på att utföra och vad kan den enskilde och det civila samhället klara bättre? Med generella insatser avses insatser som riktas till alla, främst handlar det om vad samhället kan göra i samhällsekonomin, samhällsplaneringen, bostadspolitiken och i skadeförebyggande insatser.

Målet är att ge äldre och funktionshindrade möjligheter att leva ett normalt och självständigt liv. Det innebär att underlätta för äldre att bo kvar i en egen bostad även när ålderskrämporna sätter in. Det innebär att både bostaden, bostadshuset och bostadsområdet är tillgänglighetsanpassat så att äldre kan klara sig så långt det är möjligt på egen hand.

Sveriges Kommuner och Landsting

118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20
Tfn: växel 08-452 70 00, Fax: 08-452 70 50
info@skl.se, www.skl.se

Kommunernas stöd till äldre

I skriften redovisas omfattningen av kommunernas stöd till äldre. Det finns en rad olika former från hemsändning av färdiglagad mat, bostadsanpassning, färdtjänst, larm, hemtjänst, korttidsvård, dagverksamhet och hemsjukvård till särskilda boenden.

Hälsa- och sjukvård för äldre

Den medicinska utvecklingen gör det möjligt att ge allt mer sjukvård i hemmet. Därmed kan vårdtiderna i den slutna vården förkortas och hemsjukvården får en allt viktigare roll. Strukturförändringarna inom sjukvården har också gjort det möjligt att göra fler operationer på allt äldre personer. Sverige ligger t.ex. tvåa i EU när det gäller gråstarrsoperationer och fyra när det gäller höftledsoperationer.

Personal inom vård och omsorg

Frånvaron inom vård och omsorg fortsätter att minska. Det är framför allt nya sjukskrivningar som har minskat. Andelen heltidsanställda inom vård och omsorg i kommunerna har successivt ökat till 44 procent år 2004.

Kommunernas ekonomi

Äldreomsorgen står för 20 procent av kommunernas samlade kostnader. De totala kostnaderna för äldreomsorgen uppgick 2004 till 79,5 miljarder kronor. Det är en ökning i löpande priser med 1,5 procent. Medianvärdet för kostnaden per vårdtagare i ordinärt boende var år 2004 214 800 kronor och i särskilt boende 439 600 kronor. Avgifterna inom äldreomsorgen motsvarar fyra procent av kostnaderna.

Äldre inom EU

Andelen äldre över 65 år är i genomsnitt något lägre inom den europeiska unionen än i Sverige. I EU är 16 procent av befolkningen 65 år och äldre, i Sverige 17 procent. Andelen och antalet äldre i Europa kommer att öka under de kommande årtiondena.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avd Vård och Omsorg
Sektionen för vård och socialtjänst

Margaretha Spjuth

Bilaga:
Aktuellt om äldreomsorgen år 2005